

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Gminie Świętajno na rok 2021.**

Na podstawie art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz.2277, ze zm.) i art.40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.) Rada Gminy Świętajno uchwala:

§ 1

Przyjąć Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Świętajno na rok 2021, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świętajno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady Gminy
Arkadiusz Deptuła**

Uzasadnienie:

1. Uchwałę uchwała się po uwzględnieniu uwag, opinii jednostek organizacyjnych (GOPS, placówki oświatowe, instytucje kultury) Gminy Świątajno.
2. Uchwałę uchwała się po uwzględnieniu szkolnych diagnoz w zakresie czynników chroniących oraz czynników ryzyka z gminnych placówek oświatowych.
3. Uchwałę uchwała się po uwzględnieniu Raportu z monitoringu realizacji w 2018 i 2019 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świątajno na lata 2016 -2023.
4. Uchwała w swej treści dostosowuje się do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu.
5. W przygotowaniu uchwały wzięto pod uwagę opinie Komisji, sporządzone w oparciu o informacje z lat ubiegłych, dotyczących skali problemów alkoholowych w Gminie Świątajno, w szczególności:
  - 1).liczby rodzin, korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątajnie (dalej GOPS), w których występują problemy alkoholowe i poziomu (wartości) przyznanej pomocy,
  - 2). liczby klientów punktu konsultacyjnego, prowadzonego przy GOPS,
  - 3). liczby założonych Niebieskich Kart,
  - 4).liczby sprawców przemocy, znajdujących się pod wpływem alkoholu oraz liczby zatrzymanych,
  - 5). liczby wniosków o leczenie odwykowe, skierowanych do Komisji oraz do sądu,
  - 6). liczby istniejących w Gminie Świątajno punktów handlowych, prowadzących sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży oraz liczby punktów handlowych prowadzących sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
  - 7). liczby aktualnych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w Gminie Świątajno,
  - 8). wartości sprzedaży napojów alkoholowych w ramach w.w. zezwoleń w punktach handlowych Gminy Świątajno w latach 2013-2019.
  - 9).liczby dzieci biorących udział w zajęciach w świetlicy „Iskierka” oraz w koloniach z programem terapeutycznym.
  - 10) liczby uczestników realizowanych w gminie programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych.
  - 11).liczby sprawców przestępstw w ruchu drogowym pod wpływem alkoholu.
6. Dodatkowo wskazuje się, iż limity zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, określone w obowiązującej uchwale Rady Gminy (z dnia 16 lipca 2018 r. nr XLV/283/2018) ustalone zostały na poziomie niższym w porównaniu z limitami wskazanymi w poprzedniej uchwale, średnio o 50% (spożycie w miejscu sprzedaży) i 30% (spożycie poza miejscem sprzedaży).

załącznik do uchwały nr XXIV/183/2020
Rady Gminy Świątajno z dnia 30 grudnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY ŚWIĘTAJNO NA ROK 2021

Wstęp

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zwana dalej ustawą) stanowi, że prowadzenie działalności związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych, należy do zadań własnych gminy. Szczegółowe zadania gmin oraz zasady postępowania określone są w tejże ustawie. Realizacja tych zadań w Gminie Świątajno prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwany dalej programem), uchwalany corocznie przez Radę Gminy Świątajno.

2. Program na rok 2021 jest kontynuacją zadań i kierunków zawartych w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjętych i realizowanych w latach ubiegłych. W programie uwzględniono okoliczności i uwarunkowania oraz rekomendacje i zalecenia, wynikające z trwającej w Polsce epidemii koronawirusa COVID 19.

3. Program na rok 2021 jest spójny z aktualnie obowiązującą Strategią rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Świątajno (lata 2016-23) przyjętą Uchwałą Nr XVII/110/2016 Rady Gminy Świątajno, z dnia 21.03.2016 r., oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, przyjętym uchwałą Nr XVIII/111/2016 Rady Gminy Świątajno, z dnia 21.03.2016 r. oraz założeniami i planami do kontynuacji w.w. programu w roku 2021, jak również z Gminnym Programem Wspierania Rodziny przyjętym uchwałą XVI/108/2020 z dnia 15 stycznia 2020 r.

4. Zawarte w programie działania mają na celu przede wszystkim ograniczenie szkód. Z jednej strony są to działania profilaktyczne, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, z drugiej - działania na rzecz rozwiązywania i zmniejszania rozmiarów problemów aktualnie istniejących.

5. Obecnie na terenie Gminy Świątajno profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień zajmują się:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątajnie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątajnie,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Świątajnie,
- 4) Ośrodek Wsparcia Dziennego w Świątajnie,
- 5) placówki oświatowe,
- 6) gminne instytucje kultury,
- 7) Urząd Gminy Świątajno.

6. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień odbywa się we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy jak i innymi podmiotami, w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie, Powiatowym Centrum Pomocy

Rodzinie w Szczytnie, placówkami terapii, leczenia, organizacjami pozarządowymi, organizacjami zajmującymi się problematyką profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i in.

Rozdział I. Cele programu oraz ich realizacja.

§ 1

1. Głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień na terenie Gminy Świątajno i zmniejszenie skali związanych z tym problemów zdrowotnych.

2. Jako cele szczegółowe programu ustala się:

- 1) Zapobieganie problemom alkoholizmu w szczególności w środowisku rodzinnym i szkolnym.
- 2) Zmniejszenie zainteresowania alkoholem wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 3) Zwiększenie świadomości lokalnego środowiska co do ryzyka i skutków używania alkoholu.
- 4) Aktywne inicjowanie działań edukacyjnych, adresowanych do społeczności lokalnej w zakresie używania środków prowadzących do uzależnień i konsekwencji takiego działania.
- 5) Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy o problemie uzależnienia.
- 6) Ograniczanie szkód wywoływanych stosowaniem środków, substancji oraz zachowań - prowadzących do uzależnień.
- 7) Ograniczanie dostępności alkoholu przez ustalanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży (detal i gastronomia).

3. Przy realizacji programu przyjmuje się podejmowanie działań zmierzających do:

- 1) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu,
- 2) udzielania rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholizmu,
- 5) pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

4. W programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną w celu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, prowadzoną w gminnych placówkach oświatowych jak również diagnozy w zakresie występujących w tych placówkach czynników ryzyka i czynników chroniących.

5. W programie zakłada się działania na rzecz osób z problemem uzależnienia i członków ich rodzin, w zakresie pomocy w dostępności profesjonalnej i efektywnej terapii, m.in. leczenia osób uzależnionych od alkoholu przez placówki specjalistyczne, w szczególności istniejące na terenie powiatu szczywieńskiego i województwa warmińsko-mazurskiego, jak również przez inne placówki na terenie kraju, w razie potrzeby.

§ 2

1. Cele i działania opisane w §1 ust.1 pkt. 1-3 realizowane są z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) Udzielanie bieżącej pomocy oraz informacji osobom potrzebującym,
- 2) organizowanie i finansowanie dodatkowych zajęć, w tym zajęć terapeutycznych,
- 3) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych na potrzeby instytucji działających w programie i organizacji współpracujących (m. in. placówki oświatowe, policja, GOPS, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, kluby AA, itp.),
- 4) dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego - prowadzonych według określonego programu profilaktycznego, opracowanego i wdrażanego przez nauczycieli, pedagogów i innych specjalistów przeszkolonych w zakresie profilaktyki i uzależnień,
- 5) finansowanie działalności Ośrodka Wsparcia Dziennego oraz siłowni,
- 6) zlecenie zadań organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym, które świadczą usługi w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.

2. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1 pkt 1-3, następuje poprzez udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności zapewnienie ochrony przed przemocą w rodzinie, z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) prowadzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą,
- 2) motywowanie osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- 3) motywowanie osób pijących ryzykownie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 4) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu,
- 5) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 6) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”. Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty”, współpraca z Komendą Powiatową w Szczytnie oraz innymi podmiotami w tym zakresie,
- 7) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków, zgłoszeń o zastosowanie przymusowego leczenia,
- 8) kierowanie spraw do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 9) kierowanie na indywidualne konsultacje dla osób uzależnionych, współuzależnionych, wskazanie możliwości leczenia,
- 10) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 11) współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 12) finansowanie szkoleń w szczególności na temat zasad pierwszego kontaktu i postępowania z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskiej Karty”.

3. Realizacja celów i działań opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3 następuje poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach i zajęciach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych, przy wykorzystaniu następujących metod:

- 1) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym - programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) prowadzenie pracy i zajęć na temat radzenia sobie z agresją i presją rówieśniczą,
- 3) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców,
- 4) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i pracowników świetlic,
- 5) rozpoznawanie zjawisk niedożywienia dzieci w środowiskach domowych,
- 6) organizowanie i finansowanie lokalnych wydarzeń dla dzieci młodzieży, uwzględniających tematykę zdrowego trybu życia i profilaktyki uzależnień,
- 7) organizowanie i finansowanie różnych form zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- 8) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 9) podejmowanie działań interwencyjnych, wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży.

4. Realizacja celów i działań opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3 następuje poprzez działalność własną gminy, jej jednostek organizacyjnych, wspomaganie działalności innych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) finansowanie konkretnych, opisanych w ofercie składanej do Gminy, przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, realizowanych przez placówki oświatowe, placówki pomocy społecznej, placówki socjoterapeutyczne, ośrodki zdrowia, organizacje pozarządowe, ośrodki kultury, organizacje sportowe, rady sołeckie, kluby AA, osoby fizyczne,
- 2) finansowanie działalności świetlic wiejskich (programy profilaktyczne, edukacyjno – rozwojowe i zajęcia sportowe),
- 3) systematyczne rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi z lokalnymi społecznościami, aktywne włączanie ich w realizację określonych przedsięwzięć,
- 4) udział w akcjach społecznych, kampaniach społecznych i programach, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, bezpieczeństwa i kształtowania właściwych relacji społecznych (np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, #Nierozzerwalni, Postaw na Rodzinę, Rodzina na TAK, Dopalacze – powiedz stop, Narkotyki? to mnie nie kręci, Reaguj na przemoc, Stop przemocy, Przemoc boli, Przeciw pijanym kierowcom, Odpowiedzialny kierowca, Bez chemii na drodze, SMART to znaczy mądrze, Uzależnienia behawioralne Fonoholizm, Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu i innych),
- 5) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych i in. - w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą, dorosłymi, w szczególności w kierunku zdobycia umiejętności, uprawnień do prowadzenia konsultacji, doradztwa, prowadzenia zajęć, szkoleń, sprawowania opieki, itp.

5. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3, następuje poprzez tworzenie i wzmacnianie więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi, jako podstawy do oparcia procesów rozwojowych w dzieciństwie i dorosłym życiu, budowania wartości moralnych, wychowawczych, nawiązywania relacji, dokonywania właściwych wyborów, kreowania właściwych postaw i zachowań społecznych, w szczególności poprzez:

- 1) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć służących umacnianiu i kształtowaniu więzi rodzinnych,
- 2) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących poprawie komunikacji w rodzinie, środowisku szkolnym, grupie rówieśniczej, poprawie komunikacji społecznej,
- 3) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących budowaniu relacji miłości i zaufania w rodzinie, kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa, okazywaniu troski i zainteresowania,
- 4) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemocy w środowisku rówieśniczym, środowisku zawodowym, społecznym, itp.
- 5) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji, edukacji, działalności informacyjnej.

6. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3, następuje poprzez wspieranie działań skierowanych do osób starszych, korzystaniu z ich umiejętności, doświadczeń oraz rozwijania kontaktów międzypokoleniowych, w szczególności poprzez:

- 1) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć służących umacnianiu i kształtowaniu więzi rodzinnych, rówieśniczych, przekazywaniu dobrych praktyk, doświadczeń,
- 2) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących poprawie komunikacji w rodzinie, środowisku zawodowym, grupie rówieśniczej, poprawie komunikacji społecznej,
- 3) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących budowaniu relacji miłości i zaufania w rodzinie, środowisku zawodowym, grupie rówieśniczej kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa, okazywaniu troski i zainteresowania,
- 4) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji zdrowego trybu życia, aktywności społecznej,
- 5) organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji, edukacji, działalności informacyjnej.

7. Realizacja celów i działań, opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3, następuje poprzez podejmowanie działań związanych z przestrzeganiem wytycznych, zaleceń i ograniczeń, wydawanych przez odpowiednie organy dla poszczególnych rodzajów instytucji, w szczególności z warunkami dłuższego przebywania w domu, zawieszenia zajęć w szkołach, świetlicach, ośrodkach wsparcia dziennego, siłowniach itp., przestrzeganiem zasad bezpieczeństwa, zasad, zdrowotnych, sanitarnych:

- 1) zastosowanie form, metod pracy i zajęć typu zdalnego, wykorzystanie środków porozumiewania się na odległość,
- 2) przygotowanie i udostępnienie treści w formie elektronicznej (m.in. strony internetowej), papierowej (m.in. ulotki informacyjne),
- 3) zakup i zastosowanie sprzętu, oprogramowania, wyposażenia oraz usług, służących realizacji działań, świadczenia pomocy - w formie zdalnej, elektronicznej, korespondencyjnej, itp.
- 4) organizacje szkoleń w zakresie przygotowania i zastosowania form zdalnych działania, porozumiewania się, przekazywania informacji, konsultacji, pracy, itp. (m.in. instalacje elektroniczne, obsługa sprzętu, komunikacja na odległość, itp.)
- 5) zakup i zastosowanie środków sanitarnych, higienicznych, ochronnych, dezynfekcyjnych, itp.

8. Realizacja celu w ramach działań opisanych w §1 ust.1 następuje poprzez podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rozdział II. Diagnozy i analizy

§ 3

1. Dla realizacji celów programu przyjmuje się:

1) opracowywanie diagnoz i analiz własnych w oparciu o prowadzoną działalność lokalnego samorządu, jego jednostek, stosownie do istniejących właściwości i celów statutowych, korzystanie z praktycznych doświadczeń z działalności bieżącej jak również korzystanie z materiałów i opracowań zewnętrznych.

2) wykorzystywanie odpowiednich tematycznie diagnoz i analiz istniejących i sporządzanych w gminnych jednostkach oświatowych, jednostkach pomocy społecznej, urzędzie gminy, jednostkach pomocniczych gminy, i in.

3) organizację przedsięwzięć, służących poprawie wiedzy, umiejętności, kwalifikacji i uprawnień kadry pracowniczej oraz całej wspólnoty samorządowej gminy.

2. Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów, w zakresie wskazanym w § 3 ust.1 pkt. 1-2, pozwalają na stwierdzenie, że:

1) przypadki nadużywania alkoholu wśród mieszkańców gminy, cechuje wskaźnik wartości trudny do precyzyjnego określenia liczebnie, niemniej jednak zjawiska wymagają przeciwdziałania i należy kwalifikować je jako istotny czynnik ryzyka,

2) zjawiska opisane w pkt.1), jak również spożywanie alkoholu w ogóle - należy określić jako ważne zagrożenia, wymagające objęcia działaniem poznawczym, informacyjnym, ostrzegawczym i zapobiegawczym, o charakterze przede wszystkim profilaktyki uniwersalnej.

3. Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów, w zakresie wskazanym w § 3 ust.1 pkt. 1)-2), pozwalają na wyszczególnienie zagrożeń i problemów w sposób następujący:

1) alkohol ma szkodliwy wpływ wśród dzieci i młodzieży i dorosłych na problemy rozwojowe, rodzinne i wychowawcze, w szczególności:

a) zaburzenia komunikacji, więzi z rodziną,

b) obniżający się poziom kultury osobistej,

c) brak zainteresowania nauką, poznawaniem, pasjami edukacyjnymi, rozwojowymi,

d) niewłaściwe odżywianie się, brak aktywności ruchowej, niezdrowy tryb życia,

e) nieodpowiednie korzystanie ze środków komunikacji technicznej, elektronicznej, przestrzeni internetowej, portali społecznościowych,

f) przejawy przemocy rówieśniczej, agresji, problemów emocjonalnych (wycofania, lęki, nadpobudliwość, i in.), naruszania prawa,

g) używanie wulgaryzmów,

h) obniżanie poziomu samodzielności, odpowiedzialności,

i) nieprzestrzeganie norm społecznych, zaburzenia systemu wartości, brak właściwych wzorów zachowań;

2) niewystarczający poziom wiedzy w temacie uzależnień od alkoholu (rodzaje napojów, ich dostępność, ich oddziaływanie, skutki zdrowotne i społeczne, rodzaje uzależnień, uzależnienia behawioralne, gdzie i jak pomóc potrzebującym),

3) niewystarczający poziom aktywności, stosowania zasad zdrowego trybu życia, stosowania wzorów/przykładów właściwych zachowań, odpowiedzialności, samodzielności,

4) niewystarczający poziom udziału rodziców w akcjach informacyjnych z zakresu wskazanego w pkt.2) i 3), w korzystaniu z istniejących możliwości zdobycia wiedzy, wsparcia i pomocy,

- 5) wymagający wsparcia poziom świadomości rodziców w działaniu/współdziałaniu w procesie rozwoju i wychowania,
- 6) ograniczone możliwości działań jednostek administracji, edukacji, pomocy społecznej; trudności finansowe, logistyczne, komunikacyjne, ograniczone dostępności w zakresie leczenia, specjalistycznej, terapii i in.
4. Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów, w zakresie wskazanym w § 3 ust.1 pkt. 1-2, pozwalają na identyfikację istotnych wartości, zagadnień i potrzeb z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi w analizie SWOT*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
większość mieszkańców gminy Świątajno wykazuje rozsądek i odpowiedzialność w spożywaniu alkoholu	wymagający poprawy poziom świadomości społecznej w zakresie rodzajów oraz szkodliwości produktów alkoholowych dostępnych na rynku oraz np. niemedycznego przyjmowania
dostęp do rekomendowanych programów profilaktycznych	utrudniony dostęp do lekarzy, terapeutów w gminie
zasoby lokalowe gminy, możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu	słabe zaangażowanie środowiska medycznego (lekarzy) w pracę zespołów interdyscyplinarnych
kompetencje podmiotów działających w obszarze leczenia w regionie	niewystarczający poziom wykształcenia i kwalifikacji, mała liczba specjalistów w gminie - w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi
aktywność gminnych jednostek (placówki oświatowe, pomoc społeczna, administracja) w realizacji działań profilaktyki alkoholowej	konsumpcyjne podejście do życia – postawy wyczekujące, agresywne w społeczeństwie
realizacja programów profilaktycznych	ubóstwo i bezradność
dobra współpraca z jednostkami szczebla powiatowego (policja, sanepid, pomoc rodzinie)	spadek znaczenia wartości, autorytetów, odpowiedzialności
działalność świetlicy socjoterapeutycznej	rosnący poziom niesamodzielności
działalność grup senioralnych	zbyt duża liczba kierujących pod wpływem alkoholu, bagatelizowanie problemu
małe środowisko społeczne – lepsza znajomość, rozpoznawalność potrzeb, możliwość reagowania	wzrastająca tendencja w zakresie uzależnień behawioralnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia, promowanie dobrych praktyk, wzorów osobowych	lekceważenie problemów, stereotypowe podejście do zagrożeń, marginalizacja profilaktyki,
rosnący poziom dostrzegania problemu uzależnień od alkoholu	szeroka i atrakcyjna dostępność do urządzeń informacji, komunikacji
wzrost świadomości społecznej w zakresie zagrożeń wobec uzależnień oraz potrzeby ich leczenia, rehabilitacji	presja rówieśnicza
	popularność „rekreacyjnego” używania napojów alkoholowych

możliwość wykorzystania dobrych praktyk w profilaktyce i leczeniu uzależnień – z terenu innych regionów kraju oraz Unii Europejskiej	pogłębiające się tendencje w służbie zdrowia – niedokładne rozpoznania, sporadyczne kierowania na badania, brak obowiązku podjęcia leczenia
możliwość korzystania z dofinansowań – programy krajowe, i zagraniczne	nieumiejętność stosowania przepisów (słaby przepływ informacji – RODO), restrykcyjność
szeroki i szybki dostęp do informacji i materiałów edukacyjnych, kampanii medialnych, analiz, diagnoz, opinii, rekomendacji	zbyt duża dostępność do alkoholu
ograniczenia dostępności – korzystanie z możliwości ustawowych wobec zasad usytuowania i otwarcia sklepów/punktów sprzedaży alkoholu	

* podstawa opracowania: materiały doświadczenia i praktyka z gminnych jednostek działających w zakresie edukacji i wychowania, rozwiązywania problemów społecznych GKPiPRA, Policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i in.(Wstęp – pkt.5-6).

Rozdział III. Adresaci programu

§ 4

Adresatami programu są:

1. osoby uzależnione oraz współuzależnione od alkoholu,
2. rodziny osób uzależnionych od alkoholu,
3. dorosłe dzieci alkoholików (DDA),
4. osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy,
5. przedstawiciele instytucji i służb, pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem alkoholowym,
6. przedstawiciele władz lokalnych,
7. społeczeństwo.

Rozdział III. Realizatorzy programu

§ 5

1. Realizatorami programu są:

- 1) Urząd Gminy Świątajno,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątajnie,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątajnie,
- 4) Ośrodek Wsparcia Dziennego w Świątajnie,
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w Rodzinie w Świątajnie,
- 6) rady sołeckie w gminie,
- 7) grupy odnowy wsi w gminie,
- 8) gminne placówki oświatowe,
- 9) gminne instytucje kultury,

2. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień odbywa się we współpracy z podmiotami spoza gminy, w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie, placówkami służby zdrowia, placówkami terapii, leczenia, organizacjami pozarządowymi, i in.
3. Program realizowany jest przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, określonych w budżecie gminy, pochodzących z dochodów, określonych w ustawie.
4. Szczegółowy podział środków przeznaczonych do realizacji programu jest corocznie ustalany w planie dochodów i wydatków budżetu gminy.
5. Dla potwierdzenia skuteczności programów profilaktycznych, wskazanych w programie dopuszcza się rekomendacje (wyniki analiz, diagnoz, opinie, itp.) organizacji i jednostek realizujących działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności:
  - 1) rekomendacje i opinie naukowe,
  - 2) rekomendacje i opinie uprawnionych instytucji, podmiotów, organizacji,
  - 3) rekomendacje i opinie rodziców, wychowawców, pedagogów.
6. Realizacja programu może odbywać się w szczególnych warunkach, związanych z zagrożeniem zdrowia ogółu społeczeństwa i wydaniem określonych rekomendacji, wytycznych, zaleceń i ograniczeń, w szczególności opisanych w §2 ust.7, wraz z obowiązkiem ich stosowania, ustalonym w przepisach odrębnych.

§ 6

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątynie w szczególności inicjuje wykonanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, oraz podejmuje inne czynności, w zakresie leczenia osób uzależnionych od alkoholu, zgodnie z ustawą.
2. Za uczestnictwo w posiedzeniach komisji, jej członkom przysługuje wynagrodzenie, z zastrzeżeniem ust.4.
3. Wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust.2, określa się w sposób następujący:
  - 1) przewodniczący komisji – wynagrodzenie wysokości 20% najniższego wynagrodzenia pracowników,
  - 2) pozostali członkowie komisji – wynagrodzenie wysokości 14 % najniższego wynagrodzenia pracowników 4. W przypadku, gdy posiedzenie komisji odbywa się w czasie godzin pracy pracownika samorządowego, za który pracownik otrzymuje wynagrodzenie, wynagrodzenie opisane w ust.2-3 nie jest należne.

Rozdział IV. Przewidywane efekty realizacji programu.

§ 7

Zakłada się, iż działania wykonywane w programie przyniosą postęp w obszarach realizacji celów, wymienionych w §1 programu. W szczególności przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników:

1. Wzrost świadomości i wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie tematyki opisanej w programie.
  2. Ograniczenia używania substancji i stosowania zachowań, zagrażających uzależnieniem i problemami zdrowotnymi.
  3. Zwiększenie pewności, wiedzy, poczucia własnej wartości, odpowiedzialności i wpływu na życie własne i rodzinne.
  4. Zmiany w stylu życia; zwiększenie aktywności ruchowej, rekreacyjnej, sportowej, intelektualnej.
-

5. Ograniczenia w zakresie eksperymentowania, lekceważenia i zabawy ze środkami zagrażającymi zdrowiu, uzależnieniami, chorobami, itp., ograniczenia zachowań ryzykownych.
6. Wzmocnienie relacji rodzinnych, pogłębianie czynników zacieśniających obustronne relacje rodziców z dziećmi.
7. Wzrost atrakcyjności postaw prospołecznych, zaangażowania w działalność na rzecz lokalnej wspólnoty i środowiska.

Postanowienia końcowe.

§ 8

1. Zakłada się monitoring i ewaluację programu w trakcie bieżącej pracy na poziomie realizatorów programu, z podsumowaniem w okresie pracy nad przygotowaniem nowego programu, z zastrzeżeniem ust.2.
2. Z realizacji programu wykonywane są raport i sprawozdanie na zasadach określonych w ustawie.

**Przewodniczący Rady Gminy
Arkadiusz Deptuła**